

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Jméno: **Iлона Fojtová**

Vysoká škola: **FF JU v Č. Budějovicích,
Ústav estetiky**

Obor: **Estetika**

Recenzent * / Mgr. David Skalický, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 26. 8. 2010

Vedoucí */ prof. PhDr. Aleš Haman, DrSc.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Role recepce ve strukturalismu Jana Mukařovského. Mezi formalismem a recepční estetikou

.....
(téma)

Bakalářská práce Ilony Fojtové se zabývá rolí recepce v estetice Jana Mukařovského. Jejím cílem je však uchopit toto téma nejen v souvislostech Mukařovského vlastního díla, ale i v kontextu estetických teorií, které Mukařovského myšlení inspirovaly, stejně jako těch, které se naopak strukturální estetikou pražské školy nechaly inspirovat.

V první části své práce se autorka zabývá vztahem Mukařovského estetiky k teoriím, které ji nejnápadněji formovaly. Na několika stranách se z tohoto úhlu pohledu věnuje Kantově estetice, Hegelově filosofii dějin, ruskému formalismu i českému poetismu. Ukazuje na některé podstatné souvislosti a zdroje Mukařovského myšlení, není však schopna (čehož si je i sama vědoma - viz s. 5) tak komplexní i komplikovanou problematiku na tak malém prostoru zkoumat důsledně. Postrádat lze nadto více než jen zmínku o významném inspiračním přínosu Husserlovy fenomenologie a především Saussurovy lingvistiky.

Problematika recepce není v Mukařovského textech explikována do stejné míry jako kategorie struktury či estetické funkce, normy a hodnoty, s těmito fundujícími pojmy však bytostně souvisí a je nezbytné zkoumat ji jejich prostřednictvím. To činí i Fojtová, která další část své práce věnuje právě výkladu výše zmíněných pojmů. Prokazuje přitom své porozumění Mukařovského estetice, není však zcela důsledná, vyhýbá se z hlediska problematiky recepce dalším podstatným tématům, jakými jsou otázka intencionality či subjektu, a zcela rezignuje na úsilí zachytit Mukařovského myšlení v jeho proměnách (přestože v úvodu své práce deklaruje, že na Mukařovského dílo „je nutné pohlížet [...] jako na postupně se formující celek“ - s. 4). Při svém výkladu významu úlohy recipienta v Mukařovského estetice správně soustředí svou pozornost na klíčový text "Záměrnost a nezáměrnost v umění", z jejího výkladu však není nijak patrné, že tato rozsáhlá studie otevírá svým způsobem novou kapitolu v Mukařovského myšlení (i když záhy ukončenou), která reviduje a nově rozvrhuje řadu pojmů, a je proto v napětí s některými dřívějšími Mukařovského koncepty (a to právě těmi, které se nějak dotýkají otázky recepce).

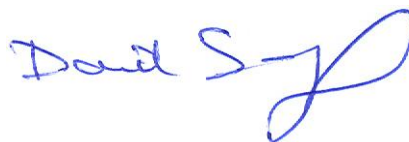
V následující části se autorka obrací ke Kostnické škole se snahou odkrýt z horizontu úvah Hanse-Roberta Jausse a Wolfganga Isera další aspekty recepce v díle Jana Mukařovského. Místo důkladné analýzy zde však opět najdeme spíše několik zběžně nadhozených myšlenek, často sporných, opírajících se ne o důkladné zkoumání, ale spíš spěšné srovnání několika citovaných vět z Jausse či Isera s některými myšlenkami Mukařovského. Je škoda, že se na tomto místě podrobněji nevěnuje Vodičkovu explicitnímu srovnání strukturálního konceptu konkretizace s konceptem Ingardenovým (který najdeme ve studii "Problematika ohlasu Nerudova díla" - autorkou citované, chybně však pojmenované podle oddílu Vodičkovy knihy *Struktura vývoje* "Konkretizace literárního díla"), které ukazuje na další možné souvislosti Mukařovského a Iserova pojetí recepce.

Vodičkovým – z hlediska tématu práce zásadním – dílem se autorka zabývá jen krátce. Není přitom příliš zřejmé, proč výklad o díle Felixe Vodičky nepředchází, ale následuje výklad o recepční estetice Kostnické školy, přestože jej o dvě desetiletí předjíhá i inspiroje (v prostředí Kostnické školy jej důvěrně znal a reflektoval především Jurij Striedter), a především, proč se mu nevěnuje důsledněji. Vodičkův projekt dějin ohlasu literárních děl přitom zůstává patrně nejnápadnějším domyšlením role recepce v Mukařovského estetice.

Základní výhrada k práci, myslím, zazněla několikrát. Autorka otevírá příliš mnoho témat a žádným pak není schopna zabývat se důsledně. Ve své práci rozhodně prokazuje své porozumění nejen pro Mukařovského estetiku a je nezbytné ocenit, že ji dokáže promýšlet v širších souvislostech. Jsem však přesvědčen, že kdyby se byla bývala podrobněji soustředila pouze na jednu či dvě ze zkoumaných oblastí, v každém případě však blíže na samotné dílo Mukařovského a na texty autorů, kteří jej dále reflektují a rozvíjejí (Vodička, Jankovič, Pešat ad.), bylo by to vzhledem k obvyklému rozsahu i nárokům kladeným na bakalářskou práci spíše ku prospěchu věci.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat velmi dobře.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Českých Budějovicích 26.8. 2010
V ..... dne .....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte